

PIEŅEMTIE TEKSTI

P8_TA(2018)0033

Nulles tolerance pret sieviešu dzimumorgānu kropļošanu

Eiropas Parlamenta 2018. gada 7. februāra rezolūcija par nulles toleranci pret sieviešu dzimumorgānu kropļošanu (2017/2936(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 2012. gada 25. oktobra direktīvas (2012/29/ES)¹ par cietušo tiesībām 8. un 9. pantu par obligātu atbalsta pakalpojumu sniegšanu vardarbībā cietušām personām, tostarp sievietēm, kas cietušas no dzimumorgānu kropļošanas,
- ņemot vērā 2013. gada 26. jūnija Uzņemšanas nosacījumu direktīvas (2013/33/ES)² 11. un 21. pantu, kurā ir īpaši norādīts, ka sievietes, kas cietušas no dzimumorgānu kropļošanas, ir starp tām neaizsargātajām personām, kurām būtu jāsaņem pienācīga veselības aprūpe patvēruma procedūras laikā,
- ņemot vērā 2011. gada 13. decembra Kvalifikācijas direktīvas (2011/95/ES)³ 20. pantu, kurā sieviešu dzimumorgānu kropļošana ir ietverta kā nopietna psiholoģiska, fiziska vai seksuāla vardarbība, un to, ka šis apsvērumus jāņem vērā, spriežot par starptautisko aizsardzību,
- ņemot vērā 2014. gada 6. februāra rezolūciju par Komisijas paziņojumu “Sieviešu dzimumorgānu kropļošanas izskaušana”⁴,
- ņemot vērā 2012. gada 14. jūnija rezolūciju par sieviešu dzimumorgānu kropļošanas izbeigšanu⁵, kurā pausta prasība ar preventīvu un aizsardzības pasākumu un tiesību aktu palīdzību pārtraukt sieviešu dzimumorgānu kropļošanu visā pasaulē,
- ņemot vērā ES gada ziņojumu par cilvēktiesībām un demokrātiju pasaulē,
- ņemot vērā Padomes 2014. gada jūnija secinājumus par visa veida vardarbības, kas

¹ OV L 315, 14.11.2012., 57. lpp.

² OV L 180, 29.6.2013., 96. lpp.

³ OV L 337, 20.12.2011., 9. lpp.

⁴ OV C 93, 24.3.2017., 142. lpp.

⁵ OV C 332 E, 15.11.2013., 87. lpp.

vērsta pret sievietēm un meitenēm, tostarp sieviešu dzimumorgānu kropļošanas, novēršanu un apkarošanu,

- ņemot vērā Padomes 2010. gada marta secinājumus par vardarbības pret sievietēm izskaušanu ES,
- ņemot vērā Komisijas 2013. gada 25. novembra paziņojumu “Sieviešu dzimumorgānu kropļošanas izskaušana” (COM(2013)0833),
- ņemot vērā 2013. gada 6. februāra kopīgo paziņojumu par Starptautisko dienu pret sieviešu dzimumorgānu kropļošanu, kurā Komisijas priekšsēdētāja vietniece / Savienības augstā pārstāve un pieci ES komisāri apliecināja ES apņemšanos ārējo attiecību jomā cīnīties pret sieviešu dzimumorgānu kropļošanu,
- ņemot vērā ES Rīcības plānu cilvēktiesību un demokrātijas jomā 2015.–2019. gadam, jo īpaši 14.b mērķi,
- ņemot vērā Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam, jo īpaši tās 5.3. mērķi — izskaust visas kaitīgās ieražas, piemēram, bērnu, agrīnas un piespiedu laulības un sieviešu dzimumorgānu kropļošanu;
- ņemot vērā Dzimumu līdztiesības rīcības plānu 2016.–2020. gadam,
- ņemot vērā Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta 2013. gada ziņojumu par sieviešu dzimumorgānu kropļošanu Eiropas Savienībā un Horvātijā,
- ņemot vērā Eiropas Padomes 2014. gada Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (Stambulas konvencija),
- ņemot vērā 2017. gada 12. septembra rezolūciju¹ par ES pievienošanos Stambulas Konvencijai par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu,
- ņemot vērā Eiropas Padomes Ministru komitejas 2017. gada septembra deklarāciju par nepieciešamību pastiprināt centienus nolūkā nepieļaut un cīnīties pret sieviešu dzimumorgānu kropļošanu un piespiedu laulībām Eiropā,
- ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas 2012. gada 20. decembra rezolūciju par vispārējo centienu pastiprināšanu nolūkā izbeigt sieviešu dzimumorgānu izkropļošanu (A/RES/67/146),
- ņemot vērā Kotonū nolīgumu,
- ņemot vērā ES un ANO 2017. gadā sāktu iniciatīvu “*Spotlight*”, kuras mērķis ir izskaust vardarbību pret sievietēm un meitenēm,
- ņemot vērā Komisijai uzdoto jautājumu par nulles toleranci pret sieviešu dzimumorgānu kropļošanu (O-000003/2018 – B8-0005/2018),
- ņemot vērā Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas rezolūcijas

¹ Pieņemtie teksti, P8_TA(2017)0329.

priekšlikumu,

- ņemot vērā Reglamenta 128. panta 5. punktu un 123. panta 2. punktu,
- A. tā kā Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam 5. mērķī “Panākt dzimumu līdztiesību un nodrošināt pilnvērtīgas iespējas visām sievietēm un meitenēm” ir skaidri pausta prasība izbeigt sieviešu dzimumorgānu kropļošanu, kā arī kaitīgas ierāžas;
- B. tā kā sieviešu dzimumorgānu kropļošana ir prakse, kurai jāpievērš īpaša uzmanība, kā noteikts ES Rīcības plāna cilvēktiesību un demokrātijas jomā 2015.–2019. gadam 14. mērķī “Dzimumu līdztiesības, sieviešu tiesību, sieviešu un meiteņu pilnvērtīgu iespēju un līdzdalības veicināšana”;
- C. tā kā Dzimumu līdztiesības rīcības plāna 2016.–2020. gadam (*GAP II*) tematiskajā prioritātē B “Fiziskā un garīgā neaizskaramība” kā viens no rādītājiem ir ietverts no sieviešu dzimumorgānu kropļošanas cietušu 15–49 gadus vecu meiteņu un sieviešu īpatsvars;
- D. tā kā tagad sieviešu dzimumorgānu kropļošana kā transnacionāla rakstura kaitīga prakse ir atzīta par aktuālu jautājumu pasaulē un ANO Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam tā ir identificēta kā kaitīga prakse, kas jāizskauž līdz 2030. gadam;
- E. tā kā 2016. gada statistikas pārskatā ir norādīts, ka vismaz 200 miljoni meiteņu un sieviešu visā pasaulē ir cietušas no sieviešu dzimumorgānu kropļošanas, tomēr precīzs skaits vēl nav zināms;
- F. tā kā sieviešu dzimumorgānu kropļošana, kas tiek praktizēta ne tikai konkrētās Āfrikas kontinenta daļās, bet arī Tuvo Austrumu, Āzijas un Okeānijas daļās, ir problēma arī Eiropas Savienībā, izraisot smagas sekas cietušajām sievietēm un meitenēm;
- G. tā kā pēdējās trīs desmitgadēs ir vērojams progress, izplatības rādītājiem krītoties līdz aptuveni 30 %, tomēr progress nav bijis vienmērīgs; tā kā šo progresu tomēr varētu mazināt iedzīvotāju skaita pieaugums, ar to domājot, ka šī procedūra tiks veikta lielākam skaitam meiteņu un sieviešu;
- H. tā kā bieži vien vietējās kopienas ir vienīgās, kas visvairāk ietekmē vecāku lēmumu veikt meiteņu apgraizīšanu vai to sieviešu lēmumu, kuras izvēlas veikt sieviešu dzimumorgānu kropļošanu;
- I. tā kā — lai gan sieviešu dzimumorgānu kropļošana nav ar reliģiju saistīta prasība — daudzas praktizējošas kopienas ir izteikti reliģiozas, jāpanāk reliģisko un citu līderu iesaistīšanās kustībā pret sieviešu dzimumorgānu kropļošanu;
- J. tā kā šī prakse vienmēr jāskata vietējā kontekstā, lai izstrādātu atbilstīgu izskaušanas stratēģiju;
- K. tā kā bieži vien sieviešu dzimumorgānu kropļošana nav nošķirama no citām dzimumu nevienlīdzības problēmām un tā ir tikai viena no daudzām pret sieviešu tiesībām vērstām vardarbības izpausmēm, piemēram, meitenēm nav pieejama izglītība, tostarp visaptveroša dzimumaudzināšana; sievietēm nav darba vai viņas nav nodarbinātas; nav iespēju iegūt vai mantot īpašumu; piespiedu vai agrīnas laulības; seksuāla un fiziska vardarbība; kvalitatīvas veselības aprūpes, tostarp seksuālās un reproduktīvās veselības

un ar to saistīto tiesību trūkums;

- L. tā kā sieviešu dzimumorgānu kropļošana kopā ar citām uz dzimumu balstītas vardarbības izpausmēm ir veids, kā tiek īstenota kontrole pār sievietes ķermeni, un tiek pārkāptas sievietes tiesības uz veselību, drošību, fizisku neaizskaramību un dažos gadījumos — pat tiesības uz dzīvi;
- M. tā kā, lai gan preventīvi pasākumi ir vēlamāks veids, kā izskaust sieviešu dzimumorgānu kropļošanu, ņemot vērā to, ka sieviešu dzimumorgānu kropļošanas veicēji, palīgi un līdzdalībnieki bieži vien ir cietušās personas vecāki, ir acīmredzami nepieciešams arī novērst šķēršļus, kas traucē veikt kriminālvajāšanu lietās saistībā ar sieviešu dzimumorgānu kropļošanu, vienlaikus ņemot vērā bērna labākās intereses,
1. norāda, ka sieviešu dzimumorgānu kropļošanas izplatības rādītāji ir samazinājušies izlēmīgas rīcības un informētības palielināšanas pasākumu rezultātā, un mudina visus iesaistītos dalībniekus turpināt centienus saglabāt šo impulsu valstīs, kurās sieviešu dzimumorgānu kropļošana ir izplatīta;
 2. uzskata, ka šis impulss ir iespēja starptautiskajām organizācijām un valstīm pastiprināt centienus, galvenokārt veidojot saiknes un sakarus starp dažādiem reģioniem, ieinteresētajām personām un nozaru dalībniekiem, lai aktīvi sadarbotos un panāktu šīs prakses un citu tādu prakšu izbeigšanu, kas kaitē meitenēm, kuras visu turpmāko dzīvi var just fiziskas, psiholoģiskas un emocionālas sekas;
 3. atzīst vērtīgo darbu, ko prevencijas, informētības palielināšanas un atbalsta sniegšanas jomā veic organizācijas, uz vietas sadarbojoties ar kopienām gan ES, gan ārpus tās, un atzīst, ka saikņu veidošana starp tām ir priekšnoteikums, lai turpmāk nepieļautu sieviešu dzimumorgānu kropļošanu;
 4. aicina Komisiju un dalībvalstis iekļaut sieviešu dzimumorgānu kropļošanas novēršanu visās jomās, jo īpaši veselības aprūpē, tostarp seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpē, sociālā darba, patvēruma, izglītības, tostarp dzimumaudzināšanas, tiesībaizsardzības, tieslietu, bērnu aizsardzības, plašsaziņas līdzekļu un komunikācijas jomās;
 5. uzsver, ka saskaņā ar Stambulas konvencijas 38. pantu dalībvalstīm ir pienākums noteikt kriminālsodus par sieviešu dzimumorgānu kropļošanu, kā arī meiteņu mudināšanu un piespiešanu veikt sieviešu dzimumorgānu kropļošanu vai pakļaušanu tai, un uzskata, ka šī konvencija aizsargā ne tikai meitenes un sievietes, kam draud sieviešu dzimumorgānu kropļošanas risks, bet arī tās meitenes un sievietes, kam visu dzīvi nākas sadzīvot ar šīs prakses izraisītajām sekām (tādās situācijās kā reinfibulācija, ar patvērumu saistītās situācijās, piekļuve aprūpei u. c.); uzsver, ka Stambulas konvencijā ir noteikts, ka kultūra, ieražas, reliģija, tradīcijas vai tā dēvētais goda aspekts nevar būt par attaisnojumu nekādai vardarbībai pret sievietēm;
 6. aicina ES un dalībvalstis, kuras vēl nav ratificējušas Eiropas Padomes Stambulas konvenciju par vardarbības pret sievietēm novēršanu un apkarošanu, nekavējoties to darīt, lai ES darbības atbilstu starptautiskiem standartiem, kuru mērķis ir veicināt visaptverošu un integrētu pieeju attiecībā uz vardarbību pret sievietēm un pret sieviešu dzimumorgānu kropļošanu;

7. ar gandarījumu norāda, ka visu dalībvalstu krimināltiesībās meitenes un sievietes ir skaidri vai neapšaubāmi aizsargātas pret sieviešu dzimumorgānu kropļošanu, tomēr pauž dziļas bažas par to, ka tiesību normas ir acīmredzami neefektīvas, jo Eiropas Savienībā izskatīšanai tiesā ir nodotas tikai dažas lietas;
8. ar bažām norāda, ka tiesību aktu un, konkrētāk, kriminālvajāšanas īstenošana sagādā problēmas visās dalībvalstīs un izcelsmes valstīs; tāpēc aicina Komisiju veicināt attiecīgajiem dalībniekiem paredzētas mērķtiecīgas mācības par sieviešu dzimumorgānu kropļošanas atklāšanu, izmeklēšanas veikšanu un kriminālvajāšanas sākšanu; aicina dalībvalstis būt modrākām, atklājot sieviešu dzimumorgānu kropļošanu, veicot šo lietu izmeklēšanu un sākot kriminālvajāšanu;
9. konstatē, ka krimināltiesību normas un mērķtiecīgas mācības ir jāapvieno ar centieniem palielināt informētību, lai atturētu sieviešu dzimumorgānu kropļošanas veicējus no šādas prakses turpināšanas;
10. atzīst, ka būtiskākā atšķirība starp sieviešu dzimumorgānu kropļošanu un citiem uz dzimumu balstītas vardarbības veidiem ir ļaunprātīga nodoma neesamība, un uzsver, ka šis apstāklis jāņem vērā sieviešu dzimumorgānu kropļošanas izbeigšanas stratēģijās, lai gan tas nekādā ziņā nav uzskatāms par šīs prakses attaisnojumu;
11. pauž nožēlu par to, ka konkrētās valstīs pieaug medikalizācija, un uzstāj, ka tas ir nepieņemams veids, kā risināt pamatcēloņus, kā to jau noteikušas ANO un PVO; aicina dalībvalstis noteikt sieviešu dzimumorgānu kropļošanas medikalizāciju par pretlikumīgu, vienlaikus palielinot medicīniskā personāla informētību par šo problēmu;
12. uzsver, ka sieviešu dzimumorgānu kropļošana ir viena no paredzamākajām uz dzimumu balstītas vardarbības formām, un aicina Komisiju un dalībvalstis garantēt stingrus preventīvus pasākumus bēgļu nometnēs; aicina Komisiju papildus iekļaut sieviešu dzimumorgānu kropļošanas un citu kaitīgu praksi novēršanu integrācijas procedūrās un Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondā (*AMIF*) un nodrošināt attiecīgu informāciju ar ES Patvēruma aģentūras starpniecību;
13. prasa noteikt visaugstākos aizsardzības standartus patvēruma meklētājiem, kam aizsardzība nepieciešama ar sieviešu dzimumorgānu kropļošanu saistītu iemeslu dēļ, veicot kopējās Eiropas patvēruma sistēmas reformu un Patvēruma direktīvas pārskatīšanu, kā arī izmantojot jauno ES Patvēruma aģentūru;
14. ar nepacietību gaida, kad tiks izveidots globāls tīkls, kas ļaus izveidot saiknes starp attiecīgajiem dalībniekiem visās pasaules daļās, ļaujot apvienot idejas un spēkus; aicina Komisiju sniegt atbalstu šim nozīmīgajam tīklam;
15. aicina Komisiju reaģēt uz pilsoniskās sabiedrības aicinājumiem padarīt finansējumu pietiekami elastīgu, lai vietējās organizācijas, kas veic darbu kopienās, varētu pieteikties finansējumam un, izmantojot holistisku pieeju, varētu risināt gan sieviešu dzimumorgānu kropļošanas problēmu, gan virkni jautājumu saistībā ar meiteņu un sieviešu tiesībām, un lai varētu izveidot saikni starp organizācijām, kuras darbojas ES, un tām, kas darbojas praktizējošās valstīs; šajā saistībā atzinīgi vērtē Eiropas tīkla "*End FGM*" ("*Izbeigt sieviešu dzimumorgānu kropļošanu*") un tā dalībnieku darbu, tostarp paveikto, izmantojot projektu "*Change Plus*", kas paredz vietējo kopienu pārstāvju apmācību par to, kā panākt izmaiņas ne tikai tiesību aktos, bet arī uzvedībā kopienās;

16. aicina Komisiju un dalībvalstis glabāt datus par sieviešu dzimumorgānu kropļošanas un tās veidu izplatību un iesaistīt zinātnisko aprindu pārstāvjus datu vākšanas un izpētes procesā, kā arī jaunās paaudzes speciālistu izglītošanā par sieviešu dzimumorgānu kropļošanu; atzīst, ka Eiropas migrācijas tīklam var būt nozīmīga loma; uzskata, ka kopēja pētniecības programma par sieviešu dzimumorgānu kropļošanu ļautu praktizējošo teritoriju universitātēm sazināties ar ES universitātēm, lai organizētu apmaiņas programmas, uzlabotu datu vākšanu un topošo speciālistu spējas dažādās nozarēs;
17. aicina Komisiju un dalībvalstis iekļaut pamatinformāciju par sieviešu dzimumorgānu kropļošanu un citām meitenēm kaitīgām praksēm to disciplīnu mācību programmās, kurām ir būtiska loma sieviešu dzimumorgānu kropļošanas novēršanā;
18. uzsver, ka, neraugoties uz vietējo kontekstu, sieviešu dzimumorgānu kropļošana jāskata uz dzimumu balstītas vardarbības kontekstā un jāuztver kā dzimumu vienlīdzības jautājums, kas būtu jārisina, izmantojot visaptverošu pieeju, lai nepieļautu nievājošu attieksmi pret tām kopienām, kurās šī prakse tiek veikta;
19. uzsver, ka, nodrošinot iespējas visām meitenēm apmeklēt skolu un izveidojot priekšnoteikumus sieviešu ekonomiskajām iespējām, tiek sperti pirmie soļi, lai panāktu sieviešu stāvokļa uzlabošanu praktizējošās kopienās;
20. vērš uzmanību uz to, ka dažādiem saziņas kanāliem, piemēram, mākslai, literatūrai, jauniem un vietējiem plašsaziņas līdzekļiem, ir gan potenciāls, gan spēks darīt vēstījumu saprotamāku cilvēkiem; uzsver, ka, izmantojot tīklus, sadarbības programmas, informācijas kampaņas un mācību programmas, ir svarīgi iesaistīt zēnus un vīriešus jauna skatījuma izveidē attiecībā uz dzimumu vienlīdzību un pašreizējo varas struktūru apkarošanā;
21. aicina Komisiju palīdzēt dalībvalstīm un praktizējošām valstīm izveidot tīklus un integrētas stratēģijas sieviešu dzimumorgānu kropļošanas novēršanai, tostarp nodrošināt sociālo darbinieku, medicīniskā personāla, kopienu un reliģisko līderu, kā arī policistu un tiesu darbinieku apmācību; atzīst, ka neviens reliģija neatbalsta šo praksi;
22. aicina Komisiju iekļaut jautājumu par sieviešu dzimumorgānu kropļošanu un citām meitenēm un sievietēm kaitīgām praksēm cilvēktiesību dialogos un diplomātiskajā saziņā; aicina EĀDD un dalībvalstis pastiprināt sadarbību ar trešām valstīm, lai mudinātu tās pieņemt valsts tiesību aktus, kas aizliedz sieviešu dzimumorgānu kropļošanu, un atbalstīt tiesībaizsardzības iestādes īstenošanas nodrošināšanā;
23. atzinīgi norāda, ka delegācijām un EĀDD katru gadu tiek nodrošināta apmācība par sieviešu dzimumorgānu kropļošanu bērnu tiesību vai dzimumu līdztiesības mācību kontekstā, un aicina Komisiju darīt mērķgrupām plaši zināmus un pieejamus tādus dažādu nozaru speciālistiem paredzētus instrumentus kā “*United to end FGM*” (“Vienoti, lai izbeigtu sieviešu dzimumorgānu kropļošanu”);
24. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Eiropas Komisijai un Eiropas Savienības Padomei.